

תיקון חצות (ב)

ל. תיקון חצות עדיף מלימוד התורה ולא יהוש לעסוק בתורה כאותה שעה.

ל. יש שכתבו לומר תיקון חצות בניצניא וביחדות, ויש שנהגו לומר ל. יש שכתבו לומר תיקון חצות בניצניא וביחדות, ויש שנהגו לומר בניצור משום ברוב עם הדרת מלך

ל. הצריך מבילה ואין לו מקוה יש אומרים דלא יאמר תיקון חצות, ויש אומרים שלא יבטל מאמירת תיקון חצות, ולכולי עלמא אם ידמן לו מקוה עד עלות השחר או נץ החמה (עיי' לעיל סעיף כט), טוב למדד ומנו לאמירת תיקון חצות אחר הפבילה.

32.32

כח. אם אי אפשר לו לקום בחצות יש לקום עכ"פ בראש האשמורה השלישית לומר או תיקון חצות.

כט. אם איחר מלקום בחצות, אם הוא עדיין לפני חצי שעה קודם עלות השחר יאמר בין תיקון רחל ובין תיקון לאה, ואם הוא כבר בחצי שעה קודם עלות השחר, עד עלות השחר יאמר רק תיקון לאה, ויש

אומרים דעד עלות השחר יכול לומר גם תיקון רחל. ויש אומרים דגם אחר עלות השחר יש מציאות לתיקון עד זמן משיכיר, ויש אומרים דאז אין לומר תיקון רחל, ויש אומרים דגם אחר זמן משיכיר עד הנץ החמה יאמר המזמורים לכד וידלג הקינות, ויש

אומרים דלא יאמר או תיקון לאה רק תיקון רחל, ויש אומרים דבחורף אפשר לומר התיקון רק עד י"ב שעות מתחילת הלילה.

ואם אינו יכול להיות נייעור

עד עלות השחר, ילמוד מעט וילך לישון עד חצי שעה קודם עלות השחר, אך כהיום שירדה חולשה לעולם, יש אומרים דאפשר לישון נייעור עד אחר חצות ואח"כ ילך לישון.

שאינו יכול לקום בכל חצות לילה, עכ"פ יתאמץ לקום באחה לילה שיכול, וכיותר ראוי לומר את התיקון בימי הדין שהם ימי ב' וה' שבשבוע, ולפחות יש לאמרו פעם אחת בשבוע.

יש קהילות שנהגו בהם לומר תיקון חצות בכל ליל שישי.

ל. מי שאין ביכולתו לערוך סדר תיקון חצות מאחה סיבה שהוא יאמר עכ"פ מזמור על נהרות בבל (תהלים קלז), ובשבת ויו"ט וראש חודש שד המעלות בשבוע וגו' (שם קכו) ק"י.

ל. יש מי שאומר דכל שיש שום ספק ספיא אפילו בדרך רחוקה של נהר פיקוח ובריאות נפש אם יקום בחצות אין צריך לקום לתיקון חצות, ויש חולקים על זה, ויש שכתבו דאם הוא חלוש אין צריך לקום אלא יתחנן על הגלות בסתר ילך לישון.

סג. בספרים הקדושים מוכא מליצות זכות על אלו שאין נוהגים לקום בחצות ולבכות על החורבן, ומכל מקום אם הוא ער באותו זמן יאמר פסוקי תפילות על הגאולה שלימה.

ראוי לכל ירא שמים שיהא מצד דוואג על חורבן בית המקדש, ויכוין להשכים ולהתחנן בשעות שמשנתנות המשמרות, שהן בשליש הלילה, ולסוף שני שלישי הלילה, ולסוף הלילה, שהתפילה שיתפלל באותן השעות על החורבן ועל הגלות רצויה, ועל פי האר"ח זמנה בחצות הלילה דוקא.

WHAT

החיוב לקום בחצות ולבכות על החורבן מוטל על כל אדם, בכל מקום, ובכל זמן, בין לבחור, ובין לזקן, בין לתלמידי חכמים, ובין להמון העם, בין בארץ ישראל, ובין בחוץ לארץ, בין בקיץ ובין בחורף, ובפרט בדורינו ראוי להזהר בזה יותר, ויש אומרים דהחיוב הוא רק לשוכני ארץ ישראל ולתלמידי חכמים דוקא, אבל בחוץ לארץ הוא רק לזכרון בעלמא.

WHEN

זמן חצות הוא באמצע הלילה, והוא י"ב שעות אחר חצי היום, ויש אומרים דזמן חצות הוא תמיד שש שעות מתחילת הלילה.

ד. יזהר מאוד שלא יעבור חצות והוא ישן. על פי הקבלה אין ראוי לומר שום קינה ולא לעורר שום בביה על חורבן הבית רק אחר חצות, ויש מתירין להתחיל קודם חצות, ויש מתירין ב' שעות קודם חצות.

HOW

יש לומר תיקון חצות מיושב אצל הפתח סמוך להמזוזה בהפסק על הקרקע, ויש להסיר המנעלים, ויעטוף את ראשו כאבל, בה בבכיה על החורבן כמו חצי שעה, ועל כל פנים יעשה קול ככי, וישם אפר מקלה על המצח במקום הנחת תפילין, ויאמר הפסוק "לשום לאבלי ציון לתת להם פאר תחת אפר" (ישעיה סא, ג), ויש שנהגו גם ללבוש שק.

תיקון לאה יש נוהגין לאמרו בישיבה על הקרקע, ויש נוהגין לקום מהקרקע בפסוק התנערי שבתיקון רחל, אבל אין צריך לאמרו בעמידה. יאמר התיקון בניגון של קינה, דמעורר הבכיה ומשבר הלב.

אחר התיקון יש לרחץ מקום הנחת תפילין מאפר שהונח שם משום כבוד התפילין.

אחר תיקון חצות יעסוק בתורה שבעל פה, ושיעור משניות קודם לכל דבר, ואם זכה להכמת הקבלה, עת ההיא מסוגלת מאוד ללמוד בתורת הגסתר.

אמת

ל. הדרך הרצויה בסדר הלילה לישון בחצי הראשון של הלילה, ולקום בחצות, ולהיות ער עד עלות השחר.

יזהר מאוד שלא יתבטל מאמירת התיקון אפילו לילה אחת.

ל. ישתדל לסדר שינתו באופן שיוכל לקום בחצות ואף שאמור לישון ביום, וכן בג' שעות הראשונות של הלילה מכל מקום כדי שיוכל לקום בחצות מותר.

